

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Областна дирекция „Земеделие“ - гр.Монтана

УТВЪРЖДАВАМ: /П/

ДАТА: 23.08.2023 г.

Д-Р ВИОЛЕТА ГЕРГОВА

ДИРЕКТОР НА ОД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

ГР. МОНТАНА

ПРАВИЛА

**за вътрешно подаване на сигнали за нарушения
и последващи действия по тях
в Областна дирекция „Земеделие“ - Монтана**

МОНТАНА

2023

ГЛАВА ПЪРВА ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I Предмет и цел

Чл. 1. /1/ Настоящите Правила за вътрешно подаване на сигнали за нарушения и последващи действия по тях в Областна дирекция „Земеделие” - Монтана, за краткост /„Вътрешни правила“/, уреждат реда и условията за организиране на вътрешен канал за подаване на сигнали за нарушения, вътрешна проверка на постъпилите сигнали и извършването на последващи действия

/2/ Настоящите Вътрешни правила целят да се осигури изпълнение на изискванията на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения /ЗЗЛПСПОИН/ и Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 година относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на съюза.

Раздел II Приложно поле

Чл. 2. Тези правила се прилагат по отношение на сигнали или публично оповестяване на информация за нарушения на българското законодателство или на посочените в приложението към закона актове на Европейския съюз в областта на:

- обществените поръчки;
- финансовите услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- общественото здраве;
- защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни;
- сигурността на мрежите и информационните системи;
- нарушения, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
- извършено престъпление от общ характер, за което лицето е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.
- правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;
- трудовото законодателство;
- законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба.

Раздел III

Лица, които могат да подават сигнали /сигнализиращо лице/

Чл.3 /1/ Сигнализиращо лице по смисъла на ЗЗЛПСПОИН е физическо лице, което подава сигнал или публично оповестява информация за нарушение, станало му известно в качеството му на:

1. работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наеман труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;

2. доброволец или стажант;

3. подизпълнители или доставчици;

4. кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;

5. работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване.

/2/ Самоличността на сигнализиращото лице не се разкрива на никого, освен на отговорните служители по чл. 4, ал. 1 и ал. 2, без изрично писмено съгласие на това лице. Това се прилага и за всяка друга информация, от която може пряко или непряко да се узнае самоличността на сигнализиращото лице.

/3/ Самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, от която може пряко или непряко да се узнае неговата самоличност, може да бъде разкрита само за целите на разследвания от национални органи или на съдебни производства, включително с оглед на гарантиране правото на защита на засегнатото лице.¹

/4/ При необходимост от разкриване на самоличността на сигнализиращото лице, по смисъла на ал. 3, същото се уведомява преди разкриването. Уведомлението е писмено и се мотивира. Сигнализиращото лице не се уведомява, когато с това се застрашава разследването или съдебното производство.

/5/ Не се събират лични данни, които явно не са от значение за разглеждане на конкретния сигнал, а ако бъдат случайно събрани, се заличават.

ГЛАВА ВТОРА УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВЪТРЕШНО ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ

Раздел I

Служители, отговорни за разглеждането на сигналите

Чл. 4. /1/ Приемането, регистрирането и разглеждането на подадени сигнали за нарушения се извършва от длъжностно лице от ОД „Земеделие” - Монтана, определено със заповед на директора /отговорно лице/;

/2/ За всеки конкретен сигнал, по предложение на отговорното лице по ал. 1, със заповед на директора на ОД „Земеделие” - Монтана, може да се определи комисия за разглеждане на сигнала.

/3/ Отговорното лице /членовете на комисията по ал. 2/ подписват декларация за конфиденциалност, съгласно *Приложение № 1*.

/4/ Отговорното лице /членовете на комисията по ал. 2/ подписват декларация за липса на конфликт на интереси, съгласно *Приложение № 2*, за всеки разгледан случай.

Чл. 5. /1/ Отговорното лице е длъжно да генерира Уникален идентификационен номер (УИН) в системата на националния орган за външно подаване на сигнали /Комисия за защита на личните данни/, който да се използва за нуждите на регистриране на подадените до Съвета за електронни медии сигнали.

/2/ Отговорното лице е длъжно да подава необходимата статистическа информация към националния орган за външно подаване на сигнали по установения от него ред.

/3/ Отговорното лице е длъжно да предоставя на лицата, желаещи да подадат сигнал, ясна и лесно достъпна информация за процедурите за външно подаване на сигнали към компетентния национален орган, а когато е уместно - към институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз.

Раздел II

¹ „Засегнато лице“ е физическо или юридическо лице, което се посочва при подаването на сигнала или при публичното оповестяване на информация като лице, на което се приписва нарушението или с което това лице е свързано.

Ред за подаване на сигнали

Чл. 6. Сигналите за нарушения се подават писмено или устно до отговорното лице.

Чл. 7. /1/ Писмените сигнали се подават чрез попълване на формуляр по образец, съгласно *Приложение № 3*.

/2/ Писмените сигнали могат да се подават:

- а) Лично, на отговорното лице;
- б) Чрез кутия за лично подаване на сигнали, поставена в ЦАО в ОД „Земеделие“-Монтан, достъп до съдържанието на която има единствено отговорното лице;
- в) Чрез електронна поща, достъпна само от отговорното лице;

/3/ Писмените сигнали се подписват от лицата, които ги подават. При подаване по електронен път, формулярът се подписва с квалифициран електронен подпис.

Чл. 8. Устните сигнали се подават чрез телефон, *система за гласови съобщения* или чрез лична среща с отговорното лице.

Чл. 9. /1/ Сигналите се подават на телефонен номер или *система за гласови съобщения*, на които отговаря единствено отговорното лице.

/2/ Отговорното лице е длъжно да установи самоличността на лицето, подаващо сигнал чрез телефон или *система за гласови съобщения*.

/3/ При подаване на сигнал по горния ред, отговорното лице може да поиска съгласието на сигнализиращото лице да бъде извършен запис на разговора, като при дадено такова, се извършва:

- а) запис на разговора на траен и позволяващ извличане носител или
- б) пълен и точен текст на разговора, възпроизведен в писмен вид, изготвен от отговорното лице,

/4/ Отговорното лице документира подадения сигнал като попълва формуляр по образец, съгласно чл. 7, ал. 1 */Приложение № 3/*, като на сигнализиращото лице се дава възможност да провери, да коригира и да се съгласи с текста от разговора в писмен вид, както и със съдържанието на формуляра като ги подпише.

Чл. 10. /1/ Подаването на устен сигнал чрез лична среща се осъществява по искане на сигнализиращото лице, в уговорен с отговорното лице подходящ срок.

/2/ Срещата може да се документира чрез запис на разговора на траен и позволяващ извличане носител, след изрично съгласие на сигнализиращото лице.

/3/ Отговорното лице попълва формуляр по образец, съгласно чл. 7, ал. 1 */Приложение № 3/*, като на сигнализиращото лице се дава възможност да провери, да коригира и да се съгласи с текста от разговора в писмен вид, както и със съдържанието на формуляра като ги подпише.

Раздел III

Ред за приемане на сигнали

Чл. 11. /1/ След получаване на писмения сигнал, а в случаите на устно подаване на сигнал, в началото на разговора, отговорното лице извършва проверка за установяване на самоличността на сигнализиращото лице.

/2/ В случай, че подателят на писменият сигнал е анонимен или лицето, което подава сигнал по телефон и при лична среща не желае да се легитимира /анонимен сигнал/, отговорното лице не образува производство по разглеждане на сигнала.

/3/ Не се образува производство и при подаване на сигнали, които се отнасят до нарушения, извършени преди повече от две години.

Чл. 12. /1/ При получаване на писмен сигнал, отговорното лице извършва проверка за съответствие на сигнала, съгласно изискуемото съдържание и реквизити на формуляра по чл. 7, ал. 1 /Приложение № 3/:

1. трите имена, адрес и телефон на подателя, както и електронен адрес, ако има такъв;

2. имената на лицето, срещу което се подава сигналът и неговата месторабота, ако сигналът се подава срещу конкретни лица и те са известни;

3. конкретни данни за нарушение или за реална опасност такова да бъде извършено;

4. място и период на извършване на нарушението, ако такова е извършено;

5. описание на деянието или обстановката и други обстоятелства, доколкото такива са известни на сигнализиращото лице;

6. дата на подаване на сигнала;

7. подпис, електронен подпис или друга идентификация на подателя.

/2/ Ако сигналът не отговаря на изискванията, отговорното лице изпраща на сигнализиращото лице съобщение за отстраняване на допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаване на сигнала. Ако нередовностите не бъдат отстранени в този срок, сигналът заедно с приложенията към него се връща на сигнализиращото лице.

/3/ Отговорното лице извършва проверка за достоверност на сигнала. Не се разглеждат сигнали, които:

1. Не попадат в обхвата на ЗЗЛПСПОИН и чл. 2 от настоящите Вътрешни правила;

2. Съдържанието на които не дава основания да се приемат за правдоподобни.

/4/ Сигнали, които съдържат очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат с указание към подателя за поправка на твърденията и за отговорността, която той носи за набещдаване².

ГЛАВА ТРЕТА ВЪТРЕШЕН ХОД НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Раздел I

Работа със сигналите. Вътрешна проверка

Чл. 13. /1/ Приетият сигнал се регистрира от отговорното лице в Регистъра на сигналите за нарушения, съгласно чл. 27 от настоящите Вътрешни правила.

/2/ В срок от 7 дни след получаването на сигнала, отговорното лице изпраща съобщение до сигнализиращото лице за потвърждаване на получаването.

/3/ Заедно с потвърждението, на сигнализиращото лице се предоставя информация за процедурата за външно подаване на сигнали към националния орган за външно подаване на сигнали /Комисия за защита на личните данни/, а когато е уместно – към институциите, органите, службите или агенциите на Съюза.

Чл. 14. Всички документи на хартиен /вкл. хартиени копия на електронни документи, свързани с подадения сигнал/ и електронен носител, се съхраняват от отговорното лице при условията и по реда на Глава четвърта, Раздел II от настоящите Вътрешни правила.

² **Чл. 286 НК:** (1) Който пред надлежен орган на властта набеди някого в престъпление, като знае, че е невинен, или представи неистински доказателства срещу него, се наказва за набедяване с лишаване от свобода от една до шест години и с обществено порицание.

(2) Ако набеденият бъде привлечен към наказателна отговорност, наказанието е лишаване от свобода от една до десет години.

Чл. 15. /1/ Отговорното лице докладва незабавно на директора на ОД „Земеделие” - Монтана всеки регистриран сигнал.

/2/ В случай на конфликт на интереси на отговорното лице и подадения към него сигнал, сигнала се разглежда от резервен служител определен със заповед на директора.

/3/ При фактическа сложност на сигнала или други обстоятелства, по преценка на отговорното лице, с доклада по ал. 1 може да се направи мотивирано искане за определяне на комисия за разглеждане на сигнала, съгласно чл. 4, ал. 2 от настоящите Вътрешни правила.

Чл. 16. /1/ Отговорното лице /Комисията, в случаите по чл. 15, ал. 3 /предприема действия по разглеждане на сигнала с цел оценка на точността на представените в сигнала твърдения и по целесъобразност с цел третиране на сигнализираното нарушение.

/2/ В рамките на вътрешната проверка на сигнала, могат да се извършват действия като вътрешна анкета, събиране на допълнително документи, получаване на допълнителна информация от лица, посочени в сигнала от сигнализиращото лице, както и други, по преценка на отговорното лице /Комисията/.

/3/ Отговорното лице /Комисията/ поддържа връзка със сигнализиращото лице, като при необходимост изисква допълнителни сведения от него и от трети лица.

/4/ Всички извършени действия в рамките на вътрешната проверка се протоколират.

Чл. 17. /1/ Отговорното лице /Комисията/ уведомява лицето, срещу което е подаден сигнал /засегнатото лице/, като му се предоставя възможност да представи и посочи нови доказателства, които да бъдат събрани в хода на проверката.

/2/ Отговорното лице /Комисията/ е длъжно да покани и изслуша засегнатото лице, да приеме писмените му обяснения и да събере и оцени посочените от него доказателства.

/3/ Всички събрани в хода на проверката доказателства, се представят на засегнатото лице и му се предоставя възможност да направи възражение по тях в 7-дневен срок, при спазване на защитата на сигнализиращото лице и неразкриване на неговата самоличност.

Чл. 18. /1/ В случай, че изнесените в сигнала факти не бъдат потвърдени, отговорното лице /Комисията/ докладва писмено на директора на ОД „Земеделие” - Монтана информацията от сигнала, предприетите действия, окончателните резултати от проверката по сигнала.

/2/ Информация за резултатите от извършената проверка се изпраща на сигнализиращото и засегнатото лице при спазване на задължението за тяхната защита.

Чл. 19 /1/ Когато в хода на проверката изнесените данни бъдат потвърдени, отговорното лице /Комисията/:

а) организира предприемането на последващи действия във връзка със сигнала, като за целта може да изисква съдействието на други лица или звена в структурата на ОД „Земеделие” - Монтана с мотивиран доклад до директора, който издава заповед за определяне на посочените лица;

б) предлага на директора на ОД „Земеделие” - Монтана конкретни мерки с цел преустановяване или предотвратяване на нарушението в случаите, когато такова е констатирано или има реална опасност за предстоящото му извършване;

в) насочва сигнализиращото лице към компетентните органи, когато се засягат неговите права;

г) препраща сигнала на Комисията за защита на личните данни при необходимост от предприемане на действия от негова страна, като предварително уведомява сигнализиращото лице за препращането.

/2/ В случай, че сигналът е подаден срещу директора и членовете на сигнализиращото лице, отговорното лице насочва лицето към едновременно сигнализиране на органа за външно подаване на сигнали.

Чл. 20. /1/ Отговорното лице /Комисията/ представя на директора на ОД „Земеделие” - Монтана доклад с информацията от сигнала, предприетите действия в хода на разглеждане на сигнала, окончателните резултати от проверката по сигнала, извършените действия и предложенията по чл. 19 от настоящите Вътрешни правила, както и всички документи, събрани по време на проверката.

/2/ Докладът се представя, съгласно ал.1, при спазване на задължението за защита на сигнализиращото и засегнатото лице и неразкриване на тяхната самоличност.

Чл. 21. В срок до три месеца след потвърждаване на получаването на сигнала, отговорното лице /Комисията/ изпраща обратна информация на подателя на сигнала, в която посочва предприетите действия и резултатите от извършената проверка.

Раздел II

Извършване на последващи действия³

Чл. 22 /1/ Въз основа на информацията, съдържаща се в сигнала и предложените от отговорното лице /Комисията/ мерки, съгласно чл. 19, ал. 1, б. „б“ от настоящите Вътрешни правила, директора на ОД „Земеделие” - Монтана предприема действия в рамките на своята компетентност за преустановяване на нарушението или за предотвратяването му, ако то не е започнало.

/2/ В случай на постъпили множество сигнали за по-тежки нарушения, разглеждането на същите се приоритизира по предварително определени критерии и правила, в съответствие с методически указания на Комисията за защита на личните данни.

Чл. 23 /1/ Директорът на ОД „Земеделие” – Монтана прекратява проверката с мотивирана заповед когато нарушението, за което е подаден сигналът, е маловажен случай⁴ и не налага предприемането на допълнителни последващи действия.

/2/ Прекратяването по ал. 1 не засяга други задължения или приложими процедури във връзка с нарушението, за което е подаден сигнал, нито защитата по ЗЗЛПСПОИН по отношение на вътрешното или външното подаване на сигнали.

Чл. 24. Проверката се прекратява и в случаите на повтарящ се сигнал, който не съдържа нова информация от съществено значение за нарушение, по отношение на което вече има приключила проверка, освен ако нови правни или фактически обстоятелства не дават основание за предприемането на последващи действия.

Чл. 25. Когато в хода на проверката са установени данни за извършено престъпление, сигналът и материалите към него се изпращат незабавно на прокуратурата.

Чл. 26 /1/ В резултат на извършените последващи действия се изготвя индивидуален доклад, в който се описва накратко информацията от сигнала, предприетите действия, окончателните резултати от проверката по сигнала.

³ „Последващи действия“ са всяко действие, предприето от лицето, приемащо сигнал или от компетентен орган с цел оценка на точността на представените в сигнала твърдения и по целесъобразност с цел третиране на сигнализираното нарушение, включително чрез действия като вътрешна анкета, разследване, наказателно преследване, действия за обезпечаване на средства или приключване на процедурата.

⁴ „Очевидно маловажно нарушение“ е налице, когато извършеното нарушение разкрива явно незначителна степен на обществена опасност с оглед на липсата или незначителността на вредните последици.

/2/ Резултатите от извършената проверка, заедно с мотивите се съобщават на подалия сигнала и на засегнатото лице при спазване на задължението за тяхната защита.

/3/ В случаите, когато проверката е прекратена на основание чл. 23 или чл. 24 от настоящите Вътрешни правила, сигнализиращото лице се уведомява, че може да подаде сигнал до националния орган за външно подаване на сигнали /КЗЛД/.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА **РЕГИСТЪР НА СИГНАЛИТЕ. СЪХРАНЕНИЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА** **ИНФОРМАЦИЯ**

Раздел I

Ред за водене на регистъра на сигналите

Чл. 27. /1/ Отговорното лице поддържа регистър на сигналите за нарушения. Регистърът не е публичен.

/2/ Регистърът се води по образец, съгласно *Приложение № 4* към настоящите Вътрешни правила.

/3/ В регистъра се вписва информация за всеки постъпил сигнал, както следва:

1. лицето, което е приело сигнала;
2. датата на подаване на сигнала;
3. засегнатото лице, ако такава информация се съдържа в сигнала;
4. обобщени данни за твърдяното нарушение, като място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;

5. връзката на подадения сигнал с други сигнали след установяването ѝ в процеса на обработване на сигнала;

6. информация, която е предоставена като обратна връзка на лицето, подало сигнала, и датата на предоставянето ѝ;

7. предприетите последващи действия;

8. резултатите от проверката по сигнала;

9. периода на съхраняване на сигнала.

/4/ Регистърът се поддържа в електронен вид и се съхранява по начин, който гарантира поверителността, целостта и сигурността на информацията.

/5/ Отговорното лице подава регулярно необходимата статистическа информация към националния орган за външно подаване на сигнали по установения от него ред.

Раздел II

Условия и ред за съхранение на информацията.

Чл. 28. Цялата информация във връзка с постъпил сигнал за нарушение се записва и съхранява на траен носител⁵ за нуждите на проверката по сигнала и за по-нататъшни разследвания.

Чл. 29. /1/ Всички документи на хартиен носител, свързани с подадения сигнал, се съхраняват от отговорното лице по начин, който гарантира, че самоличността на сигнализиращото лице и на всяко друго лице, посочено в сигнала, ще бъде надлежно защитена.

/2/ При снемане на електронен документ на хартиен носител, същият се подписва от отговорното лице на всяка страница, като се посочва датата на създаване на копие.

⁵ „Траен носител“ е всеки носител на информация, даващ възможност да съхранява информация, който позволява лесното ѝ използване в бъдеще за период, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация.

/3/ Документите на електронен носител, създадени от отговорното лице в рамките на проверката, включително при снемане на електронен образ от документи на хартиен носител, се подписват с електронен подпис на отговорното лице и съхраняват в съответствие с Вътрешните правила за мрежова и информационна сигурност и Техническите и организационни мерки за защита на личните.

/4/ Отговорното лице предприема всички необходими допълнителни мерки за ограничаване на достъпа на неоправомощени лица до сигнала, приложените към него документи, както и информация и документи събрани в хода на разглеждането на сигнала и последващите действия.

Чл. 30. Сигналите и приложените към тях материали, включително последващата документация, свързана с разглеждането им се съхраняват за срок от 5 години след приключване на разглеждането на сигнала, освен при наличието на образувано наказателно, гражданско, трудовоправно и/или административно производство във връзка с подадения сигнал при спазване на задълженията за поверителност и сигурност на информацията.

Раздел III

Предоставяне на информация за условията и реда за подаване на сигнали

Чл. 31. /1/ ОД „Земеделие” - Монтана предоставя ясна и лесно достъпна информация относно условията и реда за подаване на сигнали, съгласно *Приложение № 5* от настоящите Вътрешни правила.

/2/ Информацията се публикува на интернет страница на дирекцията, както и на видно място в сградата.

Обработване на лични данни

Чл. 32. Всяко обработване на лични данни, извършено по силата на ЗЗЛПСПОИН, включително обмен или предаване на лични данни от компетентните органи, се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, а когато в предаването участват институции, органи, служби или агенции на Европейския съюз - в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725, както и със Закона за защита на личните данни. Не се събират лични данни, които явно не са от значение за разглеждане на конкретния сигнал, а ако бъдат случайно събрани, се заличават.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите вътрешни правила са утвърдени със Заповед № 261/23.08.2023 г. на директора на ОД „Земеделие” - Монтана.

§ 2. Настоящите Вътрешни правила се поддържат в актуален вид чрез преглед най-малко веднъж на три години.

§ 3. Неразделна част от настоящите Вътрешни правила са:

Приложение № 1 /Декларация за конфиденциалност;

Приложение № 2 /Декларация за липса на конфликт на интереси;

Приложение № 3 /Формуляр за подаване/регистрация на сигнали за нарушения;

Приложение № 4 /Регистър на сигналите за нарушения;

Приложение № 5 /Информация за реда и условията за вътрешно подаване на сигнали за нарушения.